

SXEDIO.FM5

18.11.1949: ΕΝΩ Η ΕΘΝΑΡΧΙΑ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΝΩΤΙΚΟΥ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ, ΜΑΖΙΚΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΤΟΥ ΑΚΕΛ ΣΤΟ ΒΑΡΩΣΙ, ΜΕ ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΟΗΕ, ΖΗΤΕΙ ΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΕΘΝΗ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ

Η κινητοποίηση του ΑΚΕΛ για αποστολή υπομνήματος στα Ηνωμένα Έθνη με το οποίο επισημαινόταν η ελληνικότητα της Κύπρου και τονιζόταν ο ενωτικός αγώνας των Κυπρίων, που πήρε τη μορφή "ενωτικού δημοψηφίσματος", που αποτελούσε την πρώτη προσφυγή Κυπρίων στο Διεθνή Οργανισμό για το Κυπριακό, έφερε αποτελέσματα.

Αυτό που πέτυχε ήταν να υποχρεώσει την Εθναρχία ή την έκαμε να επισπεύσει απόφαση της για διενέργεια δημοψηφίσματος υπέρ της Ένωσης για το οποίο γινόταν λόγος από πολλά χρόνια, αλλά δεν προωθείτο η ιδέα εν αναμονή φιλικής διευθέτησης του κυπριακού μεταξύ της Ελλάδας και της Αγγλίας μέσα στα συμμαχικά πλαίσια.

Όμως κάποτε η υπομονή εξαντλείτο καθ' ον χρόνο το νέο αίμα στην Εκκλησία από τους δυο Μητροπολίτες Κιτίου Μακάριο και Κερύνειας Κυπριανό, πιο αγωνιστικούς από τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο Β που βρισκόταν σε αρκετά προκεχωρημένη ηλικία, αναλάμβανε την ηγεσία και έσπευδε προς πιο μαχητικούς αγώνες.

Στις **18** Νοεμβρίου η Εθναρχία σε σύσκεψη της και πριν ακόμα σταλεί το υπόμνημα του ΑΚΕΛ στον ΟΗΕ (**21.11.1949**) πήρε κατ' αρχήν τη μεγάλη απόφαση για διενέργεια δημοψηφίσματος υπέρ της Ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα- το τρίτο ενωτικό δημοψήφισμα που θα γινόταν στην Κύπρο.

Η απόφαση όμως κρατήθηκε μυστική μέχρι την **1η** Δεκεμβρίου και μετά τη αποστολή του υπομνήματος του ΑΚΕΛ, οπότε ανακοινώθηκε έπειτα από συνεδρία του Γραφείου Εθναρχίας:

" Τα μέλη του Γραφείου Εθναρχίας συνελθόντα σήμερα (χθες) 1ην Δεκεμβρίου υπό τη Προεδρία του σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ. Μακαρίου παρόντων και του σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυρηνείας κ. Κυπριανού και του Θεοφιλεστάτου Χωρεπισκόπου Σαλαμίνας κ. Γενναδίου, έλαβον γνώσιν αποφάσεως της Ιεράς Συνόδου, ληφθείσης κατά τη συνεδρίαν αυτής της 18ης λήξαντος μηνός περί διενεργείας δημοψηφίσματος διά του οποίου ο ελληνικός κυπριαός λαός να διαδηλώση την θέλησιν του να ενωθή μετά της μητρος Ελλάδος. Συνεζητήθη ακολούθως ο τρόπος της διενεργείας του δημοψηφίσματος, σχετική δε εισήγησις θα γίνη ενώπιον της Ολομελείας του Συμβουλίου Εθναρχίας, το οποίον εκλήθη να συνέλθη την προσεχή Δευτέραν, 5ην Δεκεμβρίου.

Σχετική εγκύκλιος της Εθναρχίας προς τον Κυπριακόν λαόν θα απολυθή την προσεχή εβδομάδα".

Πριν ακόμα συνεδριάσει η Ολομέλεια της Εθναρχίας για επικύρωση της απόφασης, ο ΕΑΣ και το ΑΚΕΛ προέβαιναν σε δυο ενέργειες: Προκήρυξαν παγκύπριες κινητοποιήσεις για την ένωση στις 4 του Δεκέμβρη, παραμονή της συνεδρίας της Εθναρχίας, ενώ με ανακοίνωση του ΕΑΣ (Εθνικός Απελευθερωτικός Συνασπισμός) τόνιζε ότι ευχαρίστως θα υποστήριζε ένα δημοψήφισμα και θα σταματούσε συλλογή υπογραφών προς υποστήριξη του υπομνήματος που είχε στείλει στον ΟΗΕ αν τούτο ήτο πραγματικά ενωτικό.

Παράλληλα ο ΕΑΣ επαναλάμβανε τις προηγούμενες αξιώσεις του προς την Εθναρχία για κοινή σύσκεψη όλων των κομμάτων και οργανώσεων για να μελετήσει καλύτερους τρόπους διενέργειας του δημοψηφίσματος και καταρτισμό πρεσβείας αντιπροσωπευτικής όλων των κομμάτων και οργανώσεων που θα μετέβαινε στον ΟΗΕ για να ανακινήσει το Κυπριακό Εθνικό ζήτημα.

Ανέφερε ο ΕΑΣ στη ανακοίνωση του που δόθηκε στη δημοσιότητα στις 3 Δεκεμβρίου:

"Στις 27 του Σεπτέμβρη 1949, οι Δήμαρχοι των πόλεων Λεμεσού, Λάρνακας, Αμμοχώστου και Μόρφου, του

Εθνικού Απελευθερωτικού Κόμματος του Εργαζομένου λαού (ΑΚΕΛ), της Παγκύπριας Εργατικής Ομοσπονδίας (ΠΕΟ), της Ένωσης Αγροτών Κύπρου (ΕΑΚ) της Παγκύπριας Ένωσης Μικροκαταστηματαρχών (ΠΕΜ), της Ανορθωτικής Οργάνωσης Νέων (ΑΟΝ) και της Ένωσης Προοδευτικών Γυναικών, απηύθυναν προς τον Πρόεδρο της Εθναρχίας με αντίγραφο προς το Κυπριακό Εθνικό Κόμμα, την Παναγροτική Ένωση Κύπρου και τη Συνομοσπονδία Εργατών Κύπρου, στο οποίο έκαμαν τη διαπίστωση πως η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ, που έχει αρχίσει ήδη τις εργασίες της, αποτελούσε την καλύτερη ευκαιρία για την ανακίνηση του κυπριακού εθνικού ζητήματος και εισηγούνταν τ' ακόλουθα:

(α). Την υποβολή κοινού υπομνήματος προς τη Γενική συνέλευση και αντίγραφο προς όλες τις αντιπροσωπείες του ΟΗΕ που να υπογραφεί από αντιπροσώπους όλων των κυπριακών παρατάξεων, πολιτικών κι' επαγγελματικών οργανώσεων.

(β) Την αποστολή κοινής εθνικής αποστολής στο Λέηκ Σαξές για να κάμει ενέργειες προς ανακίνηση της κυπριακής υπόθεσης.

(γ) Τη συγκρότηση κοινού παγκύπριου εθνικού συλλαλητηρίου στη Λευκωσία για την υποστήριξη του κοινού υπομνήματος και των διαβημάτων της αποστολής.

Στις **30** του Σεπτεμβρη **1949**, η Εθναρχία, μέσο του Γραμματέα της κ. Έεν. Κουμπαρίδη απάντησε στο υπόμνημά μας με μια υβριστική επιστολή που τόνιζε πως "η Εθναρχία ουδεμιάς δύναται ν' αξιώση προσοχής του υπομνήματος" που υποβάλαμε και συνέχιζε ότι "διά της μέχρι τούδε στάσεως των" (οι υπογράψαντες) κατεπρόδωσαν "τον ιερόν αγώνα της Μητρός πατρίδος" και "ησέβησαν προς τας θρησκευτικές και εθνικάς παραδόσεις... εδίδαξαν το μίσος και προσεπάθησαν να διχάσουν τας ηθικάς δυνάμεις της δούλης Κύπρου".

Στις **13** του Οκτώβρη **1949** η Λαϊκή εθνικοαπελευθερωτική παράταξη, σε διακήρυξη της κατάγγειλε τη διασπαστική και ουσιαστικά, ανθενωτική στάση της Εθναρχίας και καλούσε το λαό

σε συμφιλίωση κι' ενότητα δράσης στην πόλη για την εθνική μας αποκατάσταση. Καλούσε το λαό σε εντατικό εθνικό-απελευθερωτικό αγώνα και υποστήριξη κάθε διαβήματος για την ανακίνηση του κυπριακού στον ΟΗΕ.

Η διακήρυξη της Λαϊκής Παράταξης κατέληγε:

"ΜΟΝΟΝ ΔΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΕΝΤΑΤΙΚΟΥ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ ΔΥΝΑΜΕΘΑ ΝΑ ΕΛΠΙΖΩΜΕΝ ΟΤΙ ΘΑ ΚΕΡΔΙΣΩΜΕΝ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ ΜΑΣ".

Με βάση αυτή τη γραμμή και τις προτάσεις προς την Εθναρχία η Λαϊκή εθνικο-απελευθερωτική παράταξη ετοίμασε και απέστειλε στον ΟΗΕ στις 21 του Νιόβρη ένα ντοκουμενταρισμένο έγγραφο, στο οποίο διατυπώνεται η εθνική απαίτηση του λαού μας να ενωθεί με τη Μητέρα Ελλάδα. Το έγγραφο τούτο κάμνει "θερμή έκκληση προς όλους τους φιελεύθερους λαούς του κόσμου να βοηθήσουν τον κυπριακό λαό στον αγώνα για την εθνική του λευτεριά". "Εφόσο" καταλήγει η έκκληση, "ο χάρτης του Οργανισμού Ενωμένων Εθνών δεν παραχωρεί στο λαό μας το δικαίωμα να θέσει μόνος του μπροστά στον Οργανισμό των Ενωμένων Εθνών το ζήτημα της εθνικής αποκατάστασης της Κύπρου, είμαστε βέβαιοι ότι ένα ή και περισσότερα μέλη του ΟΗΕ, θα έχουν την καλωσύνη να θέσουν το ζήτημά μας, εδική τους πρωτοβουλία, κερδίζοντας έτσι την αιωνία ευγνωμοσύνη του λαού μας. Επαναλαμβάνουμε πως ολόκληρος ο ελληνικός πληθυσμός της Κύπρου ομόφωνα και ολόψυχα επιθυμεί την Ένωση του με την Ελλάδα, μα αν τυχόν υπάρχει και η παραμικρή αμφιβολία, ένα ελεύθερο δημοψήφισμα, κάτω από την επίβλεψη του ΟΗΕ θα διαλύσει όλες τις αμφιβολίες".

Το διάβημα τούτο της Λαϊκής Παράταξης είναι το σοβαρότερο που έχει γίνει ίσαμε σήμερα για την προώθηση της ενωτικής μας υπόθεσης, για πρώτη φορά η Κύπρος απευθύνεται επίσημα προς τον ΟΗΕ και ζητά από τα Ενωμένα Έθνη να μελετήσουν το ζήτημά μας. Υστερα από τις επανειλημμένες αρνητικές απαντήσεις της βρετανικής κυβέρνησης που μας δήλωσε πως το Κυπριακό "ούτε συζητήθηκε ούτε πρόκειται να

συζητηθεί" ύστερα από τις απανωτές αρνήσεις των κυβερνήσεων των Αθηνών να θέσουν το ζήτημα σαν ελληνική εθνική διεκδίκηση, το διάβημα προς τον ΟΗΕ είναι τό μόνο που απέμεινε για την τοποθέτηση του κυπριακού στα συμβούλια των Εθνών. Ολοκληρο το κείμενο του ιστορικού υπομνήματος της Λαϊκής Παράταξης δημοσιεύθηκε στο "Νέο Δημοκράτη" στις **27** του Νιόβρη **1949**. Αντίγαφο επίσης στάλθηκε και στην Εθναρχία, στα δεξιά κόμματα και τις δεξιάς καθημερινές εφημερίδες, καθώς επίσης και προς την κυβέρνηση των Αθηνών.

Μα η Λαϊκή εθνικο-απελευθερωτική παράταξη δεν ορίστηκε μονάχα στην αποστολή αυτού του υπομνήματος προς τον ΟΗΕ. Προχώρησε στην οργάνωση παλλαϊκής κινητοποίησης για την υποστήριξη αυτού του διαβήματος με λαϊκές συγκεντρώσεις στις πόλεις και τα χωριά, με το μάζεμα υπογραφών υποστήριξης του υπομνήματος. Η Λαϊκή παράταξη επιδιώκει τη μεγαλύτερη δυνατή υποστήριξη του λαού προς το εθνικό τούτο διάβημα.

Το πρόγραμμα της εθνικής τούτης εξόρμησης περιλαμβάνει Παγκύπριο συλλαλητήριο την Άνοιξη και αποστολή αντιπροσωπείας στον ΟΗΕ μέσα στο **1950** για να πραγματοποιήσει επαφές και να επιδιώξει την επίσημη διακίνηση του κυπριακού στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ. Αυτό είναι το πρόγραμμα εθνικής δράσης της Λαϊκής εθνικο-απελευθερωτικής Παράταξης. Από αυτό το πρόγραμμα όχι μόνο δεν αποκλείσαμε κανένα, αλλά προτείναμε στην Εθναρχία και τα κόμματα της Δεξιάς κοινό διάβημα. Σ' αυτό το πρόγραμμα τότε μόνο προχωρήσαμε μόνοι όταν η Εθναρχία και η Δεξιά απέκλεισαν οποιαδήποτε ενιαιομετωπική δράση.

Μα η γραμμή της Εθνικής ενότητας και συνεργασίας με βάση τον εθνικο-απελευθερωτικό μας αγώνα είναι η μόνη σωστή γραμμή για την προώθηση της ενωτικής μας υπόθεσης, η γραμμή της εθνικής ενότητας της λαϊκής συμφιλίωσης και της πάλης για τη εθνική αποκατάσταση του λαού μας υποστηρίζεται από τα πλατειά λαϊκά στρώματα που άρχισαν να

βλέπουν πού οδηγεί η πολιτική του "διαίρει και βασίλευε" που τόσο προωθείται από το βρετανικό ιμπεριαλισμό και υιοθετείται από την ηγεσία της Δεξιάς.

Το διάβημα της Λαϊκής Παράταξης προς τον ΟΗΕ επικροτήθηκε από τη μεγάλη πλειοψηφία του ελληνικού κυπριακού λαού και πολλοί ακόμη οπαδοί της Δεξιάς παράταξης επιδοκίμασαν το υπόμνημα και την προσφυγή μας στον ΟΗΕ. Γενικά η εντύπωση που δημιουργήθηκε μέσα στις πλατειές λαϊκές μάζες είναι πως το διάβημα πρέπει να τύχει της ομόθυμης υποστήριξης κάθε κυπρίου Έλληνα πατριώτη. Ολη αυτή η μελετημένη και σωστή τοποθέτηση του εθνικού μας ζητήματος έχει οδηγήσει το εθνικοαπελευθερωτικό κίνημα σε νέα άνοδο.

Η παλλαϊκή υποστήριξη στο διάβημα της Λαϊκής Παράταξης ήταν τόσο μεγάλη που στρίμωξε κυριολεκτικά την Εθναρχία και την ηγεσία της Δεξιάς. Κάτω από τη Λαϊκή πίεση που ενόψει του γεγονότος πως η Λαϊκή Παράταξη ανέλαβε την πρωτοβουλία στην προώθηση της ενωτικής μας υπόθεσης το Γραφείο Εθναρχίας "έλαβε γνώσιν αποφάσεως της Ιεράς Συνόδου ληφθείσης κατά τη συνεδρίαν αυτής της 18ης λήξαντος μηνός περί διενεργείας δημοψηφίσματος, διά του οποίου ο ελληνικός κυπριακός λαός να διαδηλώση τη θέληση του να ενωθή μετά της μητρός Ελλάδος".

Η ανακοίνωση προσθέτει ότι η σχετική εισήγηση θα γίνει στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Εθναρχίας που θα συνέλθει την προσεχή Δευτέρα 5 του Δεκέμβρη και πως σχετική εγκύλιος θα απολυθεί την προσεχή βδομάδα.

Από τα στοιχεία που παραθέτουμε στην ανακοίνωση μας γίνεται καθαρό πως η Εθναρχία αναγκάστηκε να πάρει την απόφαση της περί δημοψηφίσματος ύστερα από την αποστολή του εθνικού υπομνήματος της Λαϊκής Παράταξης προς τον ΟΗΕ και την οργάνωση της παλλαϊκής κινητοποίησης. Πήρε την απόφαση της ύστερα από τη διακήρυξη της Λαϊκής Παράταξης που καλούσε το λαό να προσυπογράψει το

εθνικό υπόμνημα προς τον ΟΗΕ.

Ο καθένας αναρωτιέται; Πού αποσκοπεί η εσπευσμένη και απροσδόκητη αυτή ενέργεια της Εθναρχίας; Είναι γνωστόν πως για αρκετό καιρό επίμονα όλες οι λαϊκές οργανώσεις έθεταν μπροστά στην Εθναρχία την ανάγκη ενιαίων παλλαϊκών εκδηλώσεων για την προώθηση της ενωτικής μας αξίωσης, αλλά τόσο η Εθναρχία και η ηγεσία της Δεξιάς όσο και η Κυβέρνηση των Αθηνών προτιμούσαν τον αντικομμουνιστικό αγώνα παρά τον εθνικό ενωτικό αγώνα. Προτιμούσαν την εθνική αδράνεια παρά την εθνική δράση, εξυπηρετώντας έτσι τα ιμπεριαλιστικά σχέδια.

Ποιος τώρα δε θα συμφωνήσει πως αν η η Εθναρχία και η ηγεσία της Δεξιάς αποδέχονταν την εισήγηση μας για το κοινό διάβημα και κοινή αποστολή προς τον ΟΗΕ, η υπόθεση μας θα βρισκόταν ίσως μπροστά στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ;

Η Λαϊκή παράταξη, πάντα πιστή στη γραμμή της εθνικής ενότητας στην πάλη για τη λευτεριά του λαού μας, δηλώνει κατά τον πιο απερίφραστο τρόπο ότι είναι έτοιμη να υποστηρίξει μ' όλες της τις δυνάμεις το δημοψήφισμα της Εθναρχίας εφόσον τούτο θα είναι ένα πραγματικά Ενωτικό δημοψήφισμα. Στο μεταξύ η Λαϊκή Παράταξη, θα συνεχίσει τη συλλογή υπογραφών προς υποστήριξη του εθνικού υπομνήματος προς τον ΟΗΕ, αλλά θα είναι έτοιμη να διακόψει τη συλλογή υπογραφών από τη στιγμή που η Εθναρχία θα προκηρύξει ένα τέτοιο ενωτικό δημοψήφισμα. Ωστόσο, η Λαϊκή παράταξη θεωρεί καθήκον της να υπενθυμίσει στην Εθναρχία την πατριωτική της εισήγηση της 27ης του Σεπτεμβρίου 1949 και συνεπώς προς αυτή κάμνει τις ακόλουθες συγκεκριμένες προτάσεις.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ:

1. Η Εθναρχία να καλέσει κοινή σύσκεψη αντιπροσώπων όλων των Κομμάτων και Οργανώσεων του ελληνικού κυπριακού λαού που ν' αμελετήσει τον καλύτερο τρόπο "διενέργειας δημοψηφίσματος, διά του οποίου ο ελληνικός κυπριακός λαός να διαδηλώσει την

θέλησιν του να ενωθή μετά της Μητρός Ελλάδος".

2. Η κοινή τούτη σύσκεψη να μελετήσει τη σύμπληξη ενιαίου Εθνικού Μετώπου, το οποίο να συνενώσει όλες τις παρατάξεις του λαού στην πάλη για την εθνική μας λευτεριά.

3. Η σύσκεψη ν' ασχοληθεί επίσης με τον καταρτισμό Πρεσβείας αντιπροσωπευτικής όλων των Κομμάτων και Οργανώσεων του λαού που σε εύθετο χρόνο να μεταβεί στον ΟΗΕ για ν' ανακινήσει το Κυπριακό Εθνικό Ζήτημα.

Αυτά είναι τα ουσιώδη διαβήματα που κατά τη γνώμη της λαϊκής παράταξης μπορούν και πρέπει να γίνουν για να προωθήσουν το ενωτικό μας ζήτημα προς τη λύση του, Κάμνοντας αυτές τις προτάσεις η λαϊκή παράταξη, διακηρύττει πως σε καμιά περίπτωση δε θα πάψει να ενισχύει το διάβημα της προς τον ΟΗΕ με κάθε δυνατό τρόπο.

Η Λαϊκή Παράταξη με το δίκιο της διατηρεί κάθε επιφύλαξη ως προς τη διάθεση της Εθναρχίας και της ηγεσίας της Δεξιάς να διεξάγει συνεπή εθνικο-απελευθερωτικό αγώνα, γι' αυτό και καλεί το λαό σ' επαγρύπνηση και συναγερμό.

Οι παλλαϊκές εκδηλώσεις της Κυριακής μαζί με τη συλλογή των υπογραφών ας αποτελέσουν την έναρξη μιας ολόπλευρης εθνικο-απελευθερωτικής εξόρμησης".

Όπως είχε προγραμματισθεί στις 4 Δεκεμβρίου το ΑΚΕΛ και ο ΕΑΣ οργάνωσαν τις ενωτικές εκδηλώσεις σε όλες τις πόλεις της νήσου.

Στη συγκέντρωση της Λευκωσίας μίλησε ο ο Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ Εζεκίας Παπαϊωάννου, Η συγκέντρωση έγινε στο άνοιγμα του Αγίου Αντωνίου και ο χώρος, σύμφωνα με το "Νέο Δημοκράτη", εκφραστικό όργανο του ΑΚΕΛ, ήταν "σημαιοστολισμένος με τα ελληνικά χρώματα και διακοσμημένος με ενωτικά συνθήματα" και "παρουσίαζε μια όψη πανηγυρική και δημιουργούσε μια ατμόσφαιρα εθνικού ενθουσιασμού".

Ο Εζεκίας Παπαϊωάννου αναφέρθηκε στην ομιλία του στον ενωτικό αγώνα του Κυπριακού λαού αλλά επιτέθηκε και εναντίον της Δεξιάς της οποίας ζητούσε τη συνεργασία και σύμφωνα με την ίδια

εφημερίδα προέβη σε "ξεγύμνωμα της προδοσίας της δεξιοφροσύνης σε βάρος του εθνικού ζητήματος του λαού μας".

Στη συγκέντρωση εγκρίθηκε ψήφισμα προς τον ΟΗΕ με το οποίο ζητείτο η συζήτηση του Κυπριακού από τον Οργανισμό.

"Εμείς οι χιλιάδες του ελληνικού κυπριακού λαού Λευκωσίας και προαστείων με την ευκαιρία που συγκεντρωθήκαμε σήμερα **4.12.1949** στη Λευκωσία, ολόψυχα υποστηρίζουμε το υπόμνημα που σας εστάλη από τους λαϊκούς δημάρχους και τις λαϊκές οργανώσεις του τόπου μας και ενώνουμε κι εμείς μαζί τους τη φωνή μας ζητώντας να συζητηθεί το Κυπριακό στον ΟΗΕ".

Στη συγκέντρωση που έγινε στο Βαρώσι εγκρίθηκε και ψήφισμα προς την Εθναρχία με το οποίο καλείτο να δεχθεί τις προτάσεις του ΕΑΣ.

Η Εθναρχία τραβούσε το δρόμο της προφασιζόμενη ότι δεν λάμβανε υπόψη την Αριστερά.

Ωστόσο σε πολυ σύντομο χρονικό διάστημα, πήρε την πρωτοβουλία και προκήρυξε τη διενέργεια δημοψηφίσματος για την Ένωση, προφανώς για να πάρει τα υνία από την Αριστερά ενώ αργότερα ο Κιτίου Μακάριος, μετέπειτα Αρχιεπίσκοπος Γ ανέλαβε έντονο αγώνα για κατάθεση προσφυγής της Κύπρου από την ελληνική Κυβέρνηση στα Ηνωμένα Έθνη.